

naturligvis ingenlunde forplumre det Helhedsbillede, man faar af Bogen, der gør Indtryk af at være et baade paalideligt og selvstændigt Arbejde, saaledes at man ønsker den en vel fortjent Udbredelse. Naar Prokurist Frederiksen atter tager Pen- nen i sin Haand, tør man maaske haabe, at han fortsætter paa et Omraade, hvor vi Økonomer ikke kan tage Konkurrencen op: det mere banktekniske. Den udmærkede Bog om „Rem- burser“ savner endnu sit Sidestykke paa praktisk talt alle Om- raader indenfor Bankteknikken.

Mads Iversen.

L. V. BIRCK: **Trafikøkonomi**. Trykt som Manuskript. G. E. C. Gads Forlag. 206 Sider. København 1931.

Ofte og med Varme har Professor Birck talt Trafikøkonomiens Sag, og ganske sikkert har han ogsaa haft god Grund til at gøre det. Der er vel ingen Mangel paa trafikhistoriske Fremstil- linger i nationaløkonomiske Lærebøger, populær-videnskabe- lige Skrifter og Dampskibsselskabers, Jærnbanners og Sporvejs- selskabers Jubilæumsværker, men Trafikkens økonomiske Problemer, som dog møder os hver Dag, har i hvert Fald her i Landet kun faa givet sig i Kast med, og vi venter stadig paa Specialisten, som tager hele Trafikpolitiken op til Behandling.

Længe nok, har Professor Birck da ment, har de videbegærlige paa dette Omraade maattet søge mager Føde i den almindelige nationaløkonomiske Literatur, som almindeligvis kun beskæftiger sig med den trafikmæssige Udvikling, hvor det gælder om at finde gode Skoleeksempler til Belysning af det 19. Aarhundredes storartede tekniske Fremskridt. Nu vil der ikke længere med Rette kunne klages over Mangel paa Stof. I sin nye Bog lige- frem øser Professor Birck det udover de trafikinteresseredes Hoveder. Paa 200 Sider har han givet saa mange faktiske Oplysninger, rejst og løst eller opgivet at løse saa mange komplicerede trafikøkonomiske Spørgsmaal og fremsat saa mange generelle Betragtninger og personlige Synspunkter, at han næsten er paa Højde med, hvad et solidt tysk Systemværk i flere Bind vil kunne byde. Det er, som det har været før, Forfatterens Styrke og hans Svaghed, at han paa saa ringe Plads vil give saa meget. Beskedent tildeler han sig selv i Forordet til sin Trafikøkonomi den Rolle at bryde Bane for den Bog, som skal komme. Professor Birck's Trafikøkonomi, som ogsaa fremtræder trykt som Manuskript, er da efter Forfatterens egen

naturligvis ingenlunde forplumre det Helhedsbillede, man faar af Bogen, der gør Indtryk af at være et baade paalideligt og selvstændigt Arbejde, saaledes at man ønsker den en vel fortjent Udbredelse. Naar Prokurist Frederiksen atter tager Pen-
nen i sin Haand, tør man maaske haabe, at han fortsætter paa et Omraade, hvor vi Økonomer ikke kan tage Konkurrencen op: det mere banktekniske. Den udmærkede Bog om „Rem-
burser“ savner endnu sit Sidestykke paa praktisk talt alle Om-
raader indenfor Bankteknikken.

Mads Iversen.

L. V. BIRCK: **Trafikøkonomi**. Trykt som Manuskript. G. E. C. Gads Forlag. 206 Sider. København 1931.

Ofte og med Varme har Professor Birck talt Trafikøkonomiens Sag, og ganske sikkert har han ogsaa haft god Grund til at gøre det. Der er vel ingen Mangel paa trafikhistoriske Fremstillinger i nationaløkonomiske Lærebøger, populær-videnskabelige Skrifter og Dampskibsselskabers, Jærnbanners og Sporvejs-selskabers Jubilæumsværker, men Trafikkens økonomiske Problemer, som dog møder os hver Dag, har i hvert Fald her i Landet kun faa givet sig i Kast med, og vi venter stadig paa Specialisten, som tager hele Trafikpolitiken op til Behandling.

Længe nok, har Professor Birck da ment, har de videbegærlige paa dette Omraade maattet søge mager Føde i den almindelige nationaløkonomiske Literatur, som almindeligvis kun beskæftiger sig med den trafikmæssige Udvikling, hvor det gælder om at finde gode Skoleeksempler til Belysning af det 19. Aarhundredes storartede tekniske Fremskridt. Nu vil der ikke længere med Rette kunne klages over Mangel paa Stof. I sin nye Bog ligefrem øser Professor Birck det udover de trafikinteresseredes Hoveder. Paa 200 Sider har han givet saa mange faktiske Oplysninger, rejst og løst eller opgivet at løse saa mange komplicerede trafikøkonomiske Spørgsmaal og fremsat saa mange generelle Betragtninger og personlige Synspunkter, at han næsten er paa Højde med, hvad et solidt tysk Systemværk i flere Bind vil kunne byde. Det er, som det har været før, Forfatterens Styrke og hans Svaghed, at han paa saa ringe Plads vil give saa meget. Beskedent tildeler han sig selv i Forordet til sin Trafikøkonomi den Rolle at bryde Bane for den Bog, som skal komme. Professor Birck's Trafikøkonomi, som ogsaa fremtræder trykt som Manuskript, er da efter Forfatterens egen

Mening ikke Bogen, som vi har savnet. Den er kun en „Aufforderung zum Tanz“.

Opfordringen vil forhaabentlig blive hørt, saa vist som Emnet er uhyre fristende og uhyre taknemmeligt. Maatte den Mand, som samler sig om det, forene økonomisk Indsigt med stilistisk Evne og aaben Sans for dets romantiske Sider. Professor Birck gør ganske vist i sin nye Bog mange Indrømmelser til den glødende Trafikinteresse, som sidder hvert ordentligt Mandfolk i Blodet, og som ikke kan mættes alene med Formler og nationaløkonomiske Theses, men kræver haandgribelige Meddelelser om Skibes, Lokomotivers og Flyvemaskiners Udseende, Egenart, Dimensioner og Præstationer, men Bogens sammentrængte Form medfører imidlertid, at der ikke bliver Tid til at opholde sig ved Enkelthederne: Det forudsættes, at Læseren kender f. Eks. alle Skibsfartens Fagudtryk; Sprogets Klarhed og Vellyd er mange Steder ofret paa Pladsbesparelsens Alter o. s. v. Vilde Studenterne i det hele taget ikke have mere Glæde af at faa Lejlighed til at se et konkret Jærnbane-regnskab rigtigt efter i Sømmene end af at stilles overfor en Mængde spredte statistiske Oplysninger fra alle Verdens Egne?

Meget skal imidlertid nu (som saa ofte før) tilgives Professor Birck for hans mangfoldige rigtige og rammende Bemærkninger, hans elegante Pens og hans morsomme personlige Bekendelsers Skyld. Ærgrelsen over det skødesløst formede og daarligt forklarede dulmes strax af de charmerende smaa Recapitulationer af Udviklingens Forløb, som Forfatteren virkningsfuldt anbringer rundt om i Bogen. Om Vejtrafikken hedder det: „Landevejene under Kristian VIII var endnu romantiske, under Kristian IX dødkedelige, under Kristian X et Helvede“. Om Statsbaner ctr. private Baner siger han: „Statsbanesystemet forudsætter finansiell Sundhed, en myndig Regering, en hæderlig og effektiv Embedsstab og en resignerende Rigsdag“. Fornøjelserne ved at læse Bogen distancerer da hurtigt Ærgrelserne, og Side efter Side stiger Læserens Beundring over Forfatterens Kundskabsfylde. Har Professor Birck ikke skrevet den Lærebog i Trafikøkonomi, som vi efter hans egen Mening trænger til, har han i hvert Fald uegennyttigt samlet Sten i Massevis til Bygningen. Næsten intet gaar Forfatteren forbi paa den lange historiske Udviklings Vej, og utrættelig analyserer han Driftsøkonomi og Driftspolitik for at kunne præsentere de talrige berettigede og uberettigede Hensyn, som bestemmer Priser og Taxter og Udbytte.

Udførligt og aabenbart skrevet med størst Interesse er det store Afsnit om Jærnbanevæsenet, som rummer ypperlige

Partier (navnlig Kritiken af henholdsvis offentlig og privat Drift), bedst maaske alligevel det lille om Vejvæsenet, som indeholder talrige udmærkede Synspunkter. Forf. kunde maaske have fordybet sig lidt i Gæstgivergaardenes og Vognmandsnæringens Historie, og havde det ikke ogsaa været morsomt at faa lidt at vide om Automobildroskekørselens økonomiske Basis? Forf. nøjes her med Antydninger, som han forøvrigt gør det mange Steder, og den trafikinteresserede Student vil da ikke savne Opgaver, hvis han paa Grundlag af og med Udgangspunkt i den nye Trafikøkonomi vil foretage Specialundersøgelser. Gør han det, vil han i sin Læremesters Aand medvirke til at forberede den Lærebog og Haandbog i Emnet og til den Tid forhaabentlig ogsaa i Faget, som skal komme.

Sven Røglind.

CORDT TRAP: Grundrids af Finansvidenskaben. Trydes Forlag. København 1931. 138 Sider.

Traps Grundrids af Finansvidenskaben, der efterhaanden anvendes som Ledetraad ved Undervisningen i Finansvidenskaben ved forskellige Lærestalter, ogsaa i de andre skandinaviske Lande, er kommet i en ny — femte — Udgave. Den adskiller sig paa forskellig Maade fra de tidligere, saaledes at der er Anledning til at henlede Opmærksomheden paa dens Fremkomst. Konjunkturskatterne, der i den forrige Udgave var behandlet under eet som en selvstændig Skattekategori, er her omtalt i deres saglige Sammenhæng med de Skatteformer, hver enkelt Konjunkturbeskatning iøvrigt er beslægtet med. Det giver Læseren en naturligere Opfattelse f. Eks. af Sammenhængen mellem Grundværdiskat og Grundværdistigningsskat. Et hermed beslægtet Spørgsmaal, som der kunde have været Anledning til at drøfte i en Finansvidenskab, der udkommer i disse bevægede Tider, er, hvilken Rolle Konjunktursvingningerne spiller for Bedømmelsen af de Skatteformer og Skatteprinciper, vi efterhaanden har bygget det Offentliges Indtægter op paa.

Bogen har Oplysninger om de vigtigste af de nyeste skattepolitiske Foreteelser, og den redegør loyalt for de forskellige Synspunkter, der kan anlægges paa de mest betydende beskatningsmæssige Stridspunkter, selv om de ikke falder sammen med Forfatterens egne. Som Indføring i det finansvidenskabelige Studium vil den nu foreliggende Udgave — ligesom sine Forgængere — være udmærket egnet.

Jens Toffegaard.